Tizenkilenczedik évfolyam. | 85. szám. | Kolozsvárt, szombat, április 16. 1898.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK“ előfizetési dija:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. | Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyilttéri czikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

A kongrua.

A képviselőház megkezdette a lelkészi javadalmak kiegészitéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Ez a javaslat, ha nem is elvbeli folyománya, de egyik következménye annak az egyházpolitikai aktiónak, a melyet a Wekerle-kormány az opportunizmus marasmusában elpetyhüdt szabadelvüpárt organizmusának pártérdekből szükségesnek talált galvanizálására kezdeményezett volt.

Ez az aktió lényegesen megcsökkentette a lelkészi kar jövedelmét s a most tárgyalás alá vett kongrua-javaslat ezt a csökkenést s az abból származó, általános szempontokból is igen sulyos következményeket czélozza enyhiteni.

Általános elvi szempontból nincs okunk ezt a javaslatot örömmel üdvözölni, söt kiindulási pontjában épen veszedelmesnek nevezhetnők azt, Mert hisz ha elvként állitanók fel azt a tételt, hogy az állam érdekében létesitett egyes alkotások és intézmények functiónálása következtében anyagi érdekeikben károsodást szenvedett egyeseknek és érdekköröknek az állam kárpótlással tartozik, akkor csakhamar eljutnánk oda, a hol jogosnak kellene elismernünk pl. azoknak a fuvarosoknak kárpótlást kivánó követelését is, a kik egy uj vasut létesitése miatt jövedelmeikben apadást jegyezhetnek föl.

E mellett a kormánynak magának a szempontjából volna még más okunk is fennakadni a kongrua-javaslaton. Emlékezzünk ugyanis csak vissza az egyházpolitikai törvényjavaslatok tárgyalására s jusson eszünkbe, hogy Hieromnyi, akkori belügyminiszter, azzal a kijelentéssel nyugtatta meg az anyakönyvvezetés államivá tétele által felmaradó többletet költségek tekintetében aggódokat, hogy az évi 800,000 frtnál több kiadást nem eredményez.

Hieromnyi e kijelentését csakhamar megczáfolta az a következmény, hogy az anyakönyvvezetés költségei már az életbeléptetés után, első évben meghaladták az egy milliót, de épen agyonczáfolja az a kényszerüség, a mely a kormányra a kongrua javaslat benyujtásának kötelezettségét háritotta, mely előreláthatólag közel 2 millió több kiadással fenyegeti állam háztartásunk oly sok küzdelem után vajennyire biztositottnak hitt egyensulyát.

De van még egy harmadik tekintet is, a mely szintén bizonyos aggodalmakat kelt bennünk a tárgyalás alá vett javaslat tekintetében. Ez az a körülmény, hogy a javaslat szerint egyelőre csak a nem katholikus lelkészek kongruája vétetnék rendezés alá. Méltányoljuk az okokat, melyek a kormányt arra inditották, hogy a katholikus autonomia nagy kérdésének megoldása előtt e felekezet papjai javadalmának kérdését ne bolygassa. De ez által megnyitva látjuk másfelől a felekezeti féltékenységből táplálkozó izgatás zsilipjeit, a melyeken keresztül ujult erővel fog áthullámzani a türelmetlenség szenvedélye, hirdetvén, hogy ime, a katholikus vallásu állampolgárok kénytelenek hozzájárulni a többi felekezet papjai fizetéséhez, de az ő papjaik fizetésének kérdése nem rendeztetik.

És még is... Daczára mindezeknek a kifogásoknak és ellenvetéseknek, érthetőnek és méltányolhatónak tartjuk azt az álláspontot, mely a kongrua-javaslatban kifejezésre talál. A lelkészi állás tekintélyének fenntartásához, az egyházaknak a reájuk váró kulturális misszió teljesitésére való képessége fokozásához igen jelentékeny nemzeti érdek füződik. Ha tehát a kormány nem zárkozik el ennek az érdeknek kivánalma elől, mi csak elismeréssel honorálhatjuk álláspontját.

Más kérdés azonban, hogy mennyiben felel meg maga a törvényjavaslatban kontemplált kivitel a kiindulási pontul elfogadott alapelvnek?

Különösen pedig nagy kérdés, hogy szerencsésnek mondható-e a törvényjavaslatnak az a gondolata, mely az állami befolyás érvényesitését ugyszólván ügylet tárgyává teszi, a „do ut des“ elvét a közkérdések gerinczoszlopának jelentőségére emeli s annak az immoralis felfogásnak enged tért, hogy a magyar állam ugy szólván megvásárolja a jogot, hogy egyes egyházak életébe beleszólást biztositson magának.

Ismerjük az okokat, a melyek ennek a gondolatnak rugóját képezik, de ki merjük mondani, hogy a lelkének fizetésének kérdése egy dolog, az állami befolyásnak bizonyos bomlasztó törekvésekkel szemben az egyházi életben való érvényesitése egy másik dolog, melyet egybekapcsolni és plane a törvényjavaslatban comtemplált alakban egybekapcsolni: az állam moralis jelentőségével összeegyeztethetetlen és hatásában előreláthatóan eredménytelen vállalkozás.

Az államnak kell eszközökkel rendelkeznie arra, hogy az államellenes üzelmeket megelőzze és megtorolja. E megelőzés és megtorlás nem függhet attól, hogy az állam mennyiben járul egyik-másik egyház szükségletei fedezéséhez, de viszont maga az egyházaknak ilyen vagy olyan összeggel való segélyezése nem függhet attól, hogy egyesek és csoportok minő magatartást követnek az ő kebelükben, bizonyos, esetleg talán az állam létalapjait érintő kérdésekben.

Igaza van Bethlen András grófnak, midőn reá mutat a különbségre, a mely az állam czéljai megközelitésére irányuló tevékenység tekintetében az egyes egyházak magatartásában nyilvánul. De az, hogy ez a kérdés ez alakban szóba jöhetett, mutatja leginkább annak a hazugságnak rettenetes voltát, a mely az állami consolidatio munkálása czimén kér a szabadelvüpárt eddigi politikája számára bizalmat. Hát bizony a nagy consolidatio mellett ott vagyunk, hogy a magyar állam még mindig csak **vásár utján** véli biztosithatni bizonyos állambomlasztó törekvésekkel szemben az ő befolyását. Harmincz esztendő öntudatlan, kicsinyes és minden nagyobb gondolatot nélkülöző nemzetiségi politikája van leleplezve ennek beösmerésében. Ám az bizonyos, hogy e harminczegy esztendő mulasztását nem pótolhatja a kongrua-javaslat. De még az is kérdéses, hogy a pótlás törekvésével nem veszélyeztet e többet, mint a mennyi veszedelmet maga a mulasztás jelent.

V.

Politikai hirek.

A kiegyezési javaslatok sorsa. Bánffy beterjeszti rövid néhány nap mulva a kiegyezési javaslatokat, de hogy mi lesz azoknak a sorsa, az még teljesen bizonytalan. Az osztrák viszonyok ma épp oly beláthatatlanok, mint eddig voltak és az egyenesen ki van zárva, hogy Ausztriában a javaslatok ősz előtt még tárgyalás alá is vétessenek. Erre vonatkozólag a Reichswer mai száma a következőket irja:

A miniszterek vád alá helyezéséről szóló inditvány tárgyalása még hosszabb időt fog igénybe venni, mivel a jobboldaliak ez elé semmi akadályt gőrditeni nem akarnak, nehogy erőszakoskodásról beszélhessenek az ellenzéken. A vádinditvány letárgyalása után még a nyelvrendeletekre vonatkozó inditványok kerülnek tárgyalásra s ezzel be is rekesztik az ülésszakot. A nyelvbizottság a szünet alatt is folytatni fogja munkálkodását. A költségvetési javaslatnak és a kiegyezési javaslatoknak első olvasásáról tehát szó sem lehet, erről már kormány körökben is meg vannak győződve. Thun semmi olyasmire nem vállalkozik, a mi a válságot megszüntethetné s a jobboldal ezt egészen nyugodtan nézi, mivel nincs érdekében Thunnak kormányon való maradása. Egy középpártnak alakulása, a mi Thun óhaja, teljesen lehetetlen.

A kvóta. A bécsi lapoknak mindig van valami hirük arról, hogy Bánffy meddig hajlandó elmenni a kvóta-emelésben; ma a N. W. Tagblatt a kvóta nagyságáról a következőket irja: Parlamenti körökben hirlik, hogy Magyarország végső esetben a 34.9 százalékos (?) kvótát is elfogadná. Eredetileg ugyancsak 34.6 százalékos kvótáról volt szó. Hogy azonban az egyezség létrejöhessen, Magyaroeszág a nagyobb kvótát is kész lenne elfogadni. — Ugy látszik, hogy Bécsben elég jó véleménynyel vannak Bánffyról.

ORSZÁGGYÜLES.

Ápril 15-én.

Az országgyülés mind a két háza ülésezett ma.

A képviselőház ma kezdette meg a kongruáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Széles mederben indult meg a vita.

Tuba János előadó után Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter szólalt fel, a ki különösen azt igyekezett megczáfolni, hogy a javaslat nem sérti a felekezetek autonomiáját.

A miniszter után a nemzeti párt vezére, Apponyi Albert gróf mondott nagyhatásu beszédet s pártja nevében határozati javaslatot nyujtott be, hogy a javaslat ujabb átdolgozás végett utasittassék vissza a közoktatásügyi és pénzügyi bizottsághoz.

Öt percz szünet után Bethlen András gróf szólalt fel, a kinek szintén voltak kifogásai a javaslat ellen, de azért azt elfogadta.

Sewicker Henrik szász képviselő nem fogadta el a javaslatot.

Az ülés utolsó szónoka Zichy János gróf volt, a ki a néppárt álláspontját fejtette ki.

Határozati javaslata a törvényjavaslat ujabb átdolgozását követeli olyan formában, hogy az ne sértse a felekezetek autonómiáját.

Holnap beszélni fognak Tisza Kálmán, Kiss Albert, Sághy Gyula és Werner Gyula.

A főrendiház mai ülésében a főrendi delegátusokat választotta meg.

Háboru előtt.

— Legujabb hirek. —

Páris, április 15.

A Havas-ügynökség jelenti Madridból Spanyolországnak a hatalmakhoz intézett jegyzéke a jelenlegi helyzettel foglalkozik, tiltakozik az amerikai kamarák határozata ellen és végül kijelenti, hogy Spanyolországnak azt az óhajtását, hogy a hatalmak kérelmének megfeleljen, az amerikai kongreszszus offenziv magatartása meghiusitotta.

Mária Krisztina regens-királyné egy milliót, Izabella infánsnő pedig 50.000 pezetát irt alá a flotta szaporitására.

Barczelona, április 15.

A Corres Katalan czimü laphoz Kubából érkezett távirat jelenti, hogy Maximo Gomez és Calixto Garczia Mac Kinley üzenete által kiábránditva elhatározták, hogy meghódolnak.

Washington április 15.

A szenátus ülést holnap délelőtti tiz óráig elnapolta, a nélkül, hogy a bizottság jelentése felől határozatott hozott volna.

Madrid, április 14.

Havannából érkezett távirat szerint Dolz és Giberge miniszterek a sziget keleti részére utaztak, hogy a felkelőkkel tárgyaljanak.

Páris, ápril. 14.

A Havas-ügynökség jelenti Madridból: Mária Krisztina regens királyné ma este aláirt egy rendeletet, a mely a kortezt egybehivja.

Sagasta miniszterelnök holnap tanácskozni fog a kisebbségi pártok vezéreivel. Azt hiszik, hogy a kamarák április hó 23-án fognak összeülni. Az amerikai Egyesült-Államok határaikat Mexikó felé állitólag megerősitik, mert attól tartanak, hogy önkéntes bandák törnek be.

Washington, ápril. 15.

A szenátusban ma este fejezik be a Kubára vonatkozó határozati javaslat feletti vitát. — A konzervativ kisebbség azon van, hogy ezt a javaslatot megbuktassa. Mac Kinley elnök hir szerint még mindig bizik abban, hogy a békét fenntarthatja.

Frankfurt, ápril. 15.

A „Frankfurter Zeitung“-nak jelentik New-Yorkból: Kétséget sem szenved, hogy a szenátus többsége a képviselőház által elfogadott határozati javaslathoz hozzá fog járulni, de Mac Kinley határozottan ellenzi és követelni fogja, hogy a haderő felhasználása tekintetében szabadon rendelkezhessék, mert azt hiszi, hogy a háboru kitörését igy leginkább akadályozhatja meg.

Washington, ápr. 15.

A szenátus ma este befejezi a vitát a kubai rezolucziő fölött. A szenátus konzervativ kisebbsége, Mac Kinley barátjai azon fáradoznak, hogy a szenátus fogadja el az alsóháznak tegnapelőtt hozott határozatát s ne hozzon külön rezolucziót. Ugy az alsóház,

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1898. Április 16

Szerelem és házasság.

— Egy kényes théma. —

Irta: **Tauber Kornél.**

(Vége.)

Csábit a tárgy, hogy mélyebbre nyuljak a kideritett fiziologiai igazságokba s kivált az átöröklés tanának már ismeretes valóságai közé. De csak pedzeni lehet, hogy pl. a nő szépsége a jövő nemzedék alakulásának egyik titka, s hogy a gyermek az értelmi tehetséget anyjától örökli el, a mig akaratát, tehát jellemét az apjától. A miben magyarázatát leli az is, hogy a szerelmes férfi miért becsüli annyira a nőnek szépségén tul kivált szellemi képességeit (és ez nagy vigasztalása lehet a kevésbbé szép hölgyeknek is) s hogy miért becsüli viszont a szerelmes nő annyira a férfiban az erős strukturán tul az akaraterőt és bátorságot, a mik a jellem alapjait teszik? És miért lehetséges az, hogy egy szép és szellemes hölgy remek házaséletet élhet egy bátor, jellemes tökfilkóval?

Meseképen idetartozik az az én okos, de csunya sváb legény — ismerősöm esete is, a ki — tekintettel a jövő nemzedékre — buta, de szép leányt vett nőül abban a hiszemben, hogy gyermekei az okosságot tőle, a szépséget pedig az anyjuktól fogják örökölni, holottan megforditva történt s a gyerekek mind csunyák lettek és buták.

Végtelen nagy mennyiségü adat áll rendelkezésünkre a tudományban is, az életben is, a mi a szenvedélyes, kitartó és forró szerelem fiziologiai okait közelebb hozza tudásunkhoz.

Köztudat pl. az is, hogy a szőke és barna, valamint a fajilag egymástól távol álló házaspárok egészik ki egymást legszebben. Ámbár titok pl. az, hogy bizonyos népfajok miért vegyülnek könnyen s miért nem a többiek. Az **egyéniségek** kiegészitésének titka azonban transcendentális természetü marad, még Darwin éles szemei előtt is. Csak a sziv intuiciója érzi, emberi tudás nem láthatja, mit talal egymásban az a két szerelmes, a ki inkább az élettől válik meg, mint egymástól.

A kiegészülés fiziologiai ereje sodorja őket és viharos szenvedélyük olyan igazság, a mi egyenesen Isten kezéből jön. Nem üres szó tehát az sem, hogy a házasságok az égben köttetnek. A faj végtelenségének ereje nyilatkozik meg az igazi szerelemben az egyéni végesség határai között s király és koldus egyaránt érzi, hogy ez és csakis ez ama legnagyobb természeti igazság, a mi a férfi és nő között egyáltalán elérhető.

Az emberi társadalom tökéletlen, előitéletekkel és erkölcsi nyomorral teljes fejlődési állapota csak az oka, hogy e fényes vagy legalább czifra század ezzel az „isteni joggal“ oly mostohán bánik el.

Nem védelmezem az u. n. utszéli szerelmeket és az éretlen vagy rögtönös szerelmi föllobbanásokat, melyeket a görög filozófia „Aphrodité pandemosz“ név alatt ismer. Az emberi élet utóvégre is telve van tévedések kel és gyarlóságokkal.

Nem támadom a házasság jogi és vallásos intézményét sem. Ez olcsó mulatsága a tudás nélküi lebzselő okoskodóknak. De ha csekélységem biró lehetne a modern társadalmi élet felfogások fölött, számot kérnék azért a tömérdek meggyilkolt boldogságért, — undorért, — pénz és érdekházasságért, oktalanul előkészitett házasságtörésért, könyért és vérért, a mi a jó parthie ürügye alatt közöttünk kiontatott és kiontatik minden nap. Számot kérnék azokért a nőkért, a kik szerelem nélkül, csak férjhez mentek s még inkább azokért a satnya, tökéletlen gyermekekért, a kikkel a modern társadalmak oly bőven el vannak árasztva a szülők tulságos okossága következtében.

Mert lehetnek sokféle igazságok köztünk; hasznos lehet a pénz is reánk nézve s vagyoni és osztályérdekeink is nyomhatnak valamennyit: de a természettől való elragaszkodás sulyos és bosszulatlanul sohasem maradó büntette marad az mindig, ha a házasságból azt, a mi benne egyedül magasabb eredetü: a szerelmet kiküszöböljük, vagy harmad-negyedrangu tényező értékére szoritjuk le épen azt, a mi a természet törvényei szerint minden tényezőnél fölebbvaló.

Ez a természettudomány álláspontja és nem amaz, a mit pikáns mártásban tálalnak napról-napra az olvasók elé — vagy amaz, a melyik gyatra előitéletekkel párositja össze mindennap „jó parthie“ ürügye alatt az egymáshoz nem való, egymást ki nem egészitő fiatal lényeket.

Nem is ezek helyeslését kérem, hanem azokét, a kik elhamarkodott és kényszeritett házasság rabságában élvén, szivükben mindennap megsiratják az „elvesztett édent“, és azokét is, a kiket a jó szerencse vagy szerelmi kitartásuk a természet törvényeivel egybehangzó, tehát emberhez méltó házaséletettel ajándékozott meg.

Nem a tudomány és fölvilágosodás hibája, ha azok sokan és ezek kevesen vannak, hanem a sötét önzés büne és az előitéleteké.

Az asszony bosszuja.

— Angol regény. —

Az ANGELA szerzőjétől.

Forditotta: **Amica.**

III.

(Folytatás.) (6)

— Egy kis baj ért bennünket, mondá Molly.

— Baj! Ez a harmadik két hét alatt. Évának gondosabbnak kell lenni; valamelyik napokban komolyan kárt tesz azokban az állatokban.

A Molly ajkai gunyosan görbültek. — Ugy látszott, hogy kuzinja csak a lovakkal gondolt.

— A reggeli fel van téve; ki tudja, mikor jönnek le a többiek, jobb lesz, ha kivesszük a részünket belőle. Márta, megvarta a kabátomat?

— Igen, Sir.

A cseléd segitett a kabátot feladni, Molly látta, hogy az a vállától le végig volt szakitva és nagyon durván megvarva.

— Én szivesebben várakoznám, mig Éva kisasszony, vagy a nagybátyám lejön, jegyzé meg Molly, a leghüvösebb modorában, midőn Hugó egy széket tett számára az asztalhoz.

— Az atyám nem fog egyhamar lejönni. A mi Évát illeti, lehet, hogy egy percz mulva lejön, vagy egy pár óra mulva. Mi itten soha sem várakozunk senkire.

— Én inkább várakoznám.

Hugó a vállait vonogatta, azt mondva —

— Ahogy tetszik; de leszel szives nekem a teát kitölteni?

Molly megtette a mire kérték, de tekintetüknek a találkozását gondosan kerülte, és csak akkor nézett rá, midőn Hugó elfordult tőle és a kutyáját sült szalonnával és hideg sonkával etette. Molly szerette volna a kuzinját durva vonásu parasztnak találni; de kénytelen volt elösmerni, hogy az nagyon szép férfi volt. Széles vállain még az a rosz szabásu rongyos kabát is jól állott. Nem volt rajta semmi ügyetlenség, semmi falusiasság. Átléta termete sokkal szabályosabban volt alkotva, minthogy esetlen legyen, szépségét vonásainak a tökéletességétől nyerte. Barna volt mint minden Oxenam; hosszu fekete selyem pillákkal fedett sötét kék szemei, a szája és álla szilárd szabása nélkül, asszonyiasak lettek volna.

De Molly egy régi közmondásra emlékezett, és megkeményitette szivét a szép korhely előtt. Éva lépett a szobába, és gyanakodó tekintettel nézett Hugóról Mollyra.

— Nem gondoltam, hogy maga ilyen korán lejöjjön, szólott bosszusan Mollyhoz.

— Korán! Éva, te ezt koránnak nevezed? Egy negyed tizenegykor reggelizni bajosan van korán! Molly már régóta várakozik

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

mint a szenátus határozata követeli ugyan Kuba függetlenségét, a mig azonban az alsóház csak fölhatalmazza az elnököt a fegyveres intervenczióra, addig a szenátus ezt egyenesen kötelességévé teszi, a mi **egyenlő értékü a hadüzenettel.** Az elnök, hir szerint, még mindig reménykedik a békében.

Frankfurt, ápr. 15.

A „F.Z.“-nak jelentik New-Yorkból:

A szenátus többsége a kubai köztársaság elismerése mellett van. Mac Kinley elnök azonban egy ilyen értelmü határozat esetén élni fog veto jogával. Az elnök azt követeli, **adjanak neki szabadkezet a fegyveres intervenczió esetére.**

Felhivás az „Unió“ emlékek tárgyában.

Hatóságok, hivatalok, muzeumok, kaszinók és más testületekhez, valamint a honfiak és honleányokhoz.

Május 30-án, piros pünkösd napján fogja ünnepelni a magyar nemzet Magyarság és Erdély egyesülésének 50 éves évfordulóját.

Ez az ünnep Kolozsvár falai között fog lefolyni.

Ez ünnepen vendégeül fogja fogadni Kolozsvár városa a magyar főrendek házának, valamint a magyar országgyülésnek képviselőit. Falai között össze fog gyülni a Királyhágó mindkét részéről a hazafiak, honleányok nagy száma.

Tisztelet tárgyai lesznek az erdélyi országgyülés ama tagjai, a kik a kolozsvári redout falai között egyhangu lelkesedéssel az „Uniót“ kimondották ötven év előtt.

E képviselők egy részének életét a gondviselés még megtartotta, hogy tanuságot tehessenek 50 év után a mai nemzedék előtt a nagy idők eseményeiről és emlékeiről s a hazaszeretetet, melyet sziveikben félszázadon át hüen megőriztek, átplántálják a fiatalabb nemzedékre.

E nagyszabásu országos ünnepen Kolozsvárt, az orsz. történelmi ereklye-muzeum tárgyai mellett, jubiláris ünnepre összegyülő nagy közönség szemléletére kiállittatni terveztetnek mindamaz ereklye-tárgyak, a melyek a kolozsvári orsz. történelmi ereklyemuzeum gyüjteményén kivül az erdélyi muzeumban, a székely nemzeti muzeumban, valamint a vármegyék, tanintézetek, vagy magánosok gyüjteményeiben őriztetnek.

E kiállitásnak központi részét képeznék azok a képek, tárgyak, nyomtatványok, egykoru iratok, lobogók, vagy más ereklyék, a melyek az **Unió** törvénybe iktatásának tényével kapcsolatosak.

E czélból hazafiui tisztelettel felkérjük a fent elősorolt czimeket, hogy tárgyaikat e kiállitási czélra átengedni kegyeskedjenek.

A tárgyak jegyzékét előzetesen kérjük az orsz. tört. ereklye-muzeum Kolozsvárt czimén beküldeni minél előbb. A tárgyak lehetőleg ugy adandók postára, hogy azok **május 15 ig** Kolozsvárra érkezzenek, hogy elrendezésükre elegendő idő maradjon.

Minden tárgyat a muzem nyugtázni fog s a kiállitás egész tartama alatt felelős őrizetébe veszi, a kiállitás bezárása után pedig azokat a kiállitóknak vissza szolgáltatja. Azokat a tárgyakat pedig, a melyeket az orsz. történelmi ereklye muzeum részére átengednek, törzs és részletes leltárába veszi és nyugtázza.

Nemzeti egységünk, hazaszeretetünk és nagyjaink iránti kegyeletünk szimbolumainak összegyüjtésére, beküldésére, külön czimre szóló felhivást, bizonyára nem vár senki. Hiszen mindenkinek büszkességét, örömét képezi az, ha a nagy idők 50 évi évfordulóján bármivel hozzájárulhat ahhoz, a mivel egy ily, nemzetek életében is jelentőségteljes ünnep szent emlékeinek tárát gazdagabbá teheti.

Azért mindazokat, (testületek vagy egyesek) a kiknek birtokában ily tárgyak vannak, a beküldésre tisztelettel kérjük.

De kérjük egyuttal még élő egykoru tanukat arra is, hogy az „Unió“ törvénybe iktatásával kapcsolatos olyan részleteket, a melyek leirva még nincsenek, lejegyezni és május 15-ig a muzeum czimére beküldeni sziveskedjenek, hogy azok a „Történelmi Lapok“ pünköstre megjelenő ünnepi számába felvehetők legyenek.

Tájékozásul megemlitjük, hogy azok a képek vagy tárgyak, a melyek az Unió kép festéséhez Roskovits Ignácznak átengedtettek s a melyek még a müvész tulajdonában vannak, elfognak kéretni s ezek kiállittatnak. Ezek ide-oda küldése iránt tehát lépések nem teendők.

Azonban a többi képek, tárgyak, vagy nyomtatványok Kolozsvárra küldendők.

Hogy a képek és ereklyék kutatását, gyüjtését megkönnyitsük, utmutatóul az erdélyi országgyülés ama tagjainak névjegyzékét, kik az Unió kimondásának idején képviselők voltak, betürendben itt közöljük:

Az 1848 ik évi erdélyi országyülés tagjainak névsora.

Antal Imre, Br. Apor József, br. Apor Károly, br. Apor Lázár, Balázsi József, Balla Mihály, br. Bálintitt József, Baranya Gergely, Baranyai László, Barcsay László, Bartos Imre, br. Bánffy Ádám, br. Bánffy Albert, báró Bánffy Dániel, gr. Bánffy Dénes gr. Bánffy János, gr. Bánffy János, gr. Bánffy József, br. Bánffy Zzigmond, Bedeus József, Benedek István, Bertleff Mihály, Berde Mózes, Berzenczei János, Berzenczei László, gr. Bethlen Ádám, gr. Bethlen Domokos, gr. Bethlen Farkas, gr. Bethlen Ferencz, id. gr. Bethlen Ferencz, ifj. gr. Bethlen Gábor, id. gr. Bethlen Gábor, ifj. gr. Bethlen János, id. gr. Bethlen Imre, gr. Bethlen János, ifj. gróf Bethlen József, gr. Bethlen Lajos, gr. Bethlen Leopold, gr. Bethlen Mihály, gr. Bethlen Pál idősebb, gr. Bethlen Pál ifjabb, gr. Bethlen Sándor, gr. Béldi Ferencz, gr. Béldi Gergely, gr. Béldi György, gr. Biális Ferencz, Biró József, Biró Pál, Boér Antal, Boér György, Boch Károly, Boch Lajos, Bohetzel Sándor, Bornemisza János, Bornemisza Pál, Both Ferencz, Both Károly, Brecht Mihály, Brennenberg Lajos, Bransch Mihály, Brukenthal József, Brukenthal József, Brukenthal Károly, Capesius Gusztáv, Conrád-And. János, gr. Csáki György, Cserei Elek, Cserei Farkas, Cserényi Sándor, Csipkés Sándor, Csiszér Lajos, Czák Károly, Daczó József, Dánffy Károly, Degenfeld Ottó, Demeter József, Dindár Antal, Diószegi Antal, Donáth Farkas, Donáth György, Donáth Lajos, Donáth Sándor, Erős Elek, Eitel Frigyes, Eszterházy Dénes, Eszterházy György, Eszterházy László, Falk Károly, Farkas Elek, Fejér János, Ferenczi Dávid, Földvári Farkas, Földvári Ferencz, Földvári György, Földvári Zónet, Fülei cs. István, Fülzi Sámuel, Gábor Imre, Gál János, Gál László, Gálfalvi Imre, Gedő József, Gebell Károly, Genczi Ignácz, Gerliczi Fülöp, Gligor Mánok, Goosz Károly, Gola Lajos, Groisz Gusztáv, Gyarmathi Sámuel, Gyárfás Elek, gr. Gyergyai Ferencz, gr. Gyulai Ferencz, gr. Gyulai Lajos, Haller Ferencz, Haller Gábor, Haller Ignácz, Hankó Dániel, Henter János, Henter József, Hitsch Mihály, Hoffgraf János, Hollaki Antal, Hollaki Ferencz, Hollaki Ignácz, Hollaki Imre, Horváth István, Horváth János, Horváth Károly, Horváth Petrichevich Albert, Horváth János, Horváth Mihály, Inczédi Zsigmond, Istvánffy Pál, Iszlay László, Jablonczai Elek, Jancsó Ádám, br. Jósika János, br. Jósika Lajos, br. Jósika Miklós, br. Jósika Sámuel, Josztinczi József, Juhász József, Kabos Dániel, Kakucsi Elek, Karácsonyi János, Kálnoki Dénes, Kálnoki Pál, Karacsay Sándor, br. Kemény Dénes, Kemény Domokos, Kemény Ferencz, Kemény György, Kemény Ignácz, Kemény József, Kemény István, Kemény Sámuel, Kedves István-Keller János, Kendeffi Lajos, Keresztes Zsigmond, Keserü Mózes, Ketzeli Mihály, Kispál László, Korbuly Bogdán, Kornis Gábor, Koszta János. Kovács Mihály, Kozma Imre, Kozma Pál, Kun Gothárd, Kun Gergely, Kun János, Kun József, Lázár László, Lemény János, Leonhárd Károly, Lészai Antal, Lészai Lajos, Lészai Lőrincz, Lőv Vilmos, Lusinczky Károly, Macskási Lajos, Macskási Pál, Macskási Péter, Maurer Károly, Máriaffi Antal, Máriaffi József, Másvilági István, Melas Lajos, Mikes János, Mikó György, Mikó Imre, Miske Imre, Miske József, Molnár Károly, Mósa, József, Nagy Elek, Nagy József, Nagy Károly, Nagy Sámuel, Nemes János, Nemes Károly, Némethi János, br. Nopcsa Elek, br. Nopcsa Ferencz, br. Nopcsa László, Ocsai Sámuel, Orbán János, Ötvös Ágoston, Papfalvi Constantin, Pataki József, Pálfi János, Pásztohi Ferencz, Pekri Imre, Pócsa János, br. Radák István, Rettegi Mihály, gr. Rhédey Ádám, gr. Rhédei Ferencz, gr. Rhédei János, Récsei Ádám, Rosenfeld Lajos, Róth Illyés, Sala Mihály, br. Salmen Ferencz, Schaller Károly, Schwartz Károly, Schuszter Károly, Sebessi István, Sikó István, Sombori Sándor, Somlyai János, br. Splényi Károly, br. Splényi Mihály, Schmidt Konrád, Schneider József, Szabó Antal, Szabó János, Szabó József, Szabó Lajos, Szalánczi József, Szacsvai Zsigmond, Szász Károly, Szász János, Szegedi Mihály, Szeles Károly, Szentgyörgyi Imre, Szentmarjai János, Szentpáli Elek, Szentiváni György, Szentiványi Dániel, Szentiványi János, Szilassy József, gr. Teleki Ádám, gr. Teleki Domokos, gr. Teleki Ferencz, gr. Teleki Ferencz, gr. Teleki János, gr. Teleki József, gr. Teleki László, gr. Teleki Miklós, gr. Teleki Sámuel, gr. Tholdalagi Ferencz gróf Tholdalagi Mihály, Tisza Lajos, Toldi Lajos, Toldi Sámuel, Toroczkai János, Toroczkai Miklós, Toroczkai Sándor, Torma József, Topler Károly, Topler Simon, Teutsch György, Ugron Gáspár, Ugron István, Ugron Lázár, Ujfalvi Sándor, gr. Wass Albert, gr. Wass Imre, gr. Wass Miklós, br. Wesselényi Farkas, br. Wesselényi Ferencz, br. Wesselényi Miklós, Weisz János, Zeyk József, Zeyk Károly.

Ezenkivül az arczképeket, ereklyéket, leirásokat kérjük beküldeni azokról is, a kik, mint nem hivatalosak befolytak az Unió törvénybe iktatásának országos jelentőségü tényébe, vagy a kik a vigadóban a gyülés folyamán jelen voltak.

Kolozsvárt, 1898. április 15-én az Orsz. Történelmi Ereklye Muzeum igazgatósága.

Hova telepitsük a jövő évi kolozsvári kiállitást?

Kolozsvár, április 16.

Fogas kérdés, hogy a jövő évi ipar, termény és állatkiállitás hova telepittessék? Abéczéje ez a rendezésnek. Mert házat nem lehet addig épiteni, mig területünk nincsen. Gazdasági épületeket sem lehet czélszerüen elhelyezni addig, mig a helyi viszonyokkal számot nem vetettünk s tervet nem csináltunk arra, hogy az egyes épületrészek hozzáférhetőség, kényelem tekintetében, egymáshoz lehetőleg közel, kézügyben legyenek. Ha fontos ez gazdasági, vagy gyári épitkezéseknél, kétszeresen fontos kiállitási csoportok elhelyezésénél. Mert itt az a törekvés irányadó, hogy minél több látogatót nyerjünk meg, minden csoport felkeresésére. Ezen czél pedig csak ugy érhető el, ha nem kell, hogy keresse az illető a kiállitást, hanem ugyszólva keresés nélkül is beletoppan abba.

A jövő évi kiállitás eszméjével tüzetesen foglalkozó férfiakat, tényleg már foglalkoztatta is ez a kérdés. A kolozsvári iparosok szaklapjában olvastam az erre vonatkozó terveket. Ezek szerint a tervek szerint, a városi vigadó, az iparos egylet palotája és a tornavivoda lennének azok a területek, a melyekbe a kiállitás elhelyezendő, vagy pedig a közraktárak.

Kétségkivül meg van mindkét tervnek a helyessége. Mert a városban levő három középületben való elhelyezésével meg volna a kiállitásnak azaz előnye, hogy a tárgyak habár egymástól 300—500—800 méterre, de központon lennének kiállitva. A közraktárak igaz, hogy 2 kilométernél nagyobb távolságra esnek a várostól, de a kisvasuttal megközelithetők és a tárgyak kényelmesebben csoportosithatók.

Én a hely kijelölésénél segitségül hivom a más kiállitásokon szerzett tapasztalatokat.

Az 1885 és 1896 iki budapesti kiállitások látogatásának előnyére szolgált az, hogy a városliget területén, egy területen mozogva, jobbra balra, egy költséggel, egy fáradtsággal, mindent megnézhetett a közönség.

Az 1887. évi deési ipar, termény és állatkiállitás látogatottságának ellenben hátrányára volt az, hogy a belváros különböző pontján s a sétatéren, 4—5 helyen kellett keresni a csoportot. Mindenikért külön nagy utat megtenni és mindenik bejáratánál még külön salláriumot is fizetni.

Bánffy Dezső báró, a kiállitás elnöke, Kornis Viktor gr. Voith Miklós, Szemmary titkár bizonyságot tudnak állitásom mellett tenni.

Az elszórtság miatt némely csoportot a yürin és a kiállitókon kivül más alig nézett meg.

Már pedig, ha nézőket nem tudunk verbuválni minden csoport számára, kárt csinálunk, a helyett, hogy hasznot csináljunk.

Ugy kell tehát csoportositani a kiállitás egyes nemeit, hogy mindent kényelmesen, egy kirándulással, megtaláljon a közönség.

Olyan helyre kell az egészet csoportositani, a hol a környezet is tetszetős, kellemes.

Erre a czélra legalkalmasabbnak, teljesen megfelelőnek tartjuk a sétatért, a mellete levő Lövöldét, hozzá véve, ha szükséges, a fásberekből is egy megfelelő részt.

A sétatéren a diszes korcsolya pavillon egész nyáron használaton kivüli állapotban sinylődik. Ez iparcsarnoknak pompásan berendezhető, ideiglenes épitkezési kibővitéssel. A kerékpárosok köröndje fölé ponyva vonható s megvan a közönségesebb ipar tárgyak számára a második helyiség. Gazdasági gépek és eszközök megfértek és valószinüleg most is megférnek az állatkiállitás területén.

A bányászat, erdészet, kohászat, a fürdők és ásványvizek, a mezőgazdasági termények és ezzel rokon kiállitási tárgyak szerettném, ha oly mennyiségben csoportosulnának, hogy a lövölde épülete, annak három nagy köröndje, egyes tisztásai ne legyenek elegendők. Szerenc és dolog és nyereség lenne, ha a lövölde háta mögött, a Szamos mentén hosszan elnyuló, semmire sem használt területet is hozzá kellene venni és a Fásberek egy részét is el kellene foglalni. Nagy nyereség volna ez, az erdélyi részekre!

Ezeken a területeken a meglevő szilárd épületek elegendők volnának a kiállitás kényesebb tárgyainak elhelyezésére, a többi tárgyaknak részint ponyva fedél, részint pedig olcsó s a kiállitás végén könynyen szétszedhető deszka épületek volnának emelhetők.

Itt a sétatéren és lövöldében egy csoportban, kellemes helyen, keresés nélkül együtt találna a közönség mindent, a mit látni kell s a czél a legteljesebben volna elérhető.

Jövő czikkünknek tárgya lesz, mint a multkor emlitettük, az, hogy kik és hogyan rendezzék a kiállitást, s hogy honnan szerezzék a kiállitás létesitésére megkivántató anyagi erőt?

Sz.-ő.

Nyilatkozat.

Azon tisztelt Urnak, ki rólam a „Kolozsvár“ és „Magyar Polgár“ több közelebbi számában kisebbitő és gyanusitó czikkeket adott közre, alkalmat akarok nyujtani állitásainak bebizonyitására. Ezért ellene sajtópört inditottam.

Kolozsvár, 1898. ápril 15.

Szabó Sámuel,
nyug. tanár.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 16.

A ki még nem küldte
**meg erre az évnegyedre
a 4 frt**
előfizetési dijjat,
kegyeskedjék azt mihamarább postautalványnyal a kiadó-hivatalhoz juttatni.

— **Báró Bánffy Dezső,** miniszterelnök ma reggel Budapestről édes anyja özv. báró Bánffy Dánielné látogatása végett Kolozsvárra érkezett. Ma éjjel a gyorsvonattal visszautazik Budapestre, a hol Kolozsvár város küldöttségét — mely a diszpolgári oklevelet nyujtja át — fogadja.

— **Kolozsvár—Bánffynál.** Immár tudvalevő dolog, hogy Bánffy Dezső urat, Magyarország ez idő szerint való miniszterelnökét Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága — nem tudni mi okból — nem régiben megválasztotta diszpolgárnak. Annak rendje szerint immár elkészülvén az okirat, elhatároztatott, hogy azt egy küldöttség személyesen adja át a Nagy Ur kegyelmessége e czélból Április 17 tüzte ki. Ehhez képest tehát a küldött mely áll Albach Géza polgármester és Esterházy főjegyző vezetése alatt a törv hatósági bizottság, mintegy 15 tagjából, utazik fel Budapestre s holnap délelőtt ny ják át Bánffynak a diszpolgári oklevelet küldöttséghez a tanács tagjai részéről kéntesen csatlakoznak — a mint ért lünk — Losonczi János, Szvacsi Géza és Salamon Antal tanácsosok és kete Nagy Béla aljegyző is. Értesülés szerint báró Bánffy Dezső holnap ebédre meg a küldöttség tagjait, a mi részéről zonyára igen szerény ellenszolgálat lesz, hen azzal a kitüntetéssel, melyben őt a vatalos Kolozsvár diszpolgárrá választá tal részesitette. Megemlitjük, hogy a kül séghez Budapestről Kolozsvár két ország lési képviselője is csatlakozni fog.

— **Fürdőügyi összejövetel** **lozsvárt.** Az Erdélyrészi Kárpát-Egy f. hó 29-én, a vegytani intézet előadó mében fürdőügyi összejövetelt rendez összejövetelt Heppes Miklós, kir. táblai nácselnök, mint az EKE balneologiai osztályának elnöke vezeti. A gyülésen Vilmos dr. osztály titkár vetitett képek fogja bemutatni az erdélyi fürdőkat és válóbb kiránduló helyeiket. A gyülésre sorhan az EKE tagok hivatalosak, de vehetnek mások is, ha ezt a titkári hiv nak előzőleg bejelentik. A nőkre nézve nösen érdekesek lesznek a vetitett képek melyeknek üveglemezei most készülnek dapesten. — Az összejövetel d. e. 10 ór kezdődik.

— **Vasuti kedvezmény a** **neologusoknak.** A kereskedelemügyi niszter értesitette az EKÉ-t, hogy a f 24 én tartandó balneologiai összejöv jövő tagoknak ápril 22-étől 26 áig időre azt a kedvezményt engedélyezte, lakóhelyüktől Kolozsvárig és vissza szem és vegyesvonatokon II. osztályu jegygyel I. kocsi osztályt, III. osztályu jegygyel kocsiosztályt és másodosztályu féljegygy III. kocsi osztályt használhassák. Az E elnöksége ez alapon felhivja mindazok vidéki tagokat, kik az összejövetelre lenni óhajtanak, sziveskedjenek ezt a tit hivatalnak — akár táviratban is — beje teni, hogy az igazolvány kiállitható leg A bejelentés alkalmával az állomás is zendő, hol az illető tag felszálit.

— **Bolgár tanárok Kolo** **várt.** Már adtunk hirt róla, hogy Bolg riából több tanár és diák tanulmányutjuk Kolozsvárt is meglátogatják. A vendég Brassó felől holnap reggel 6.45 perczkor keznek Kolozsvárra. Az indóháznál az E tagjai fogadják őket, s nagy közönség ké kimenni a fogadtatáshoz. A városi hat részéről dr. Szabó Gyula tanácsos jele meg a fogadtatásnál. A vendégek egy nap töltenek Kolozsvárt, s az éjjeli gyorsvona már tovább utaznak.

— **A m. tudományos akadem** **és a kolozsvári kereskedők.** Mig Széchenyi ünnepet sok kolozsvári megc tosodott kereskedő semmibe sem veszi s mely testület és hivatal is ignorálja, addig magyar tud. akademia figyelmére méltat azokat a szép ünnepeket, a miket a kolo vári kereskedők és kereskedő ifjak társul rendez.

Erre mutat a Haller Károly minisz tanácsoshoz, a társulat elnökéhez intéz alább levél:

Magyar Tud. Akadémia.

Méltóságos Uram!

A mai lapokban olvastam, hogy a ko lozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társul Széchenyi István gróf emlékére legközelebb lékünnepet rendezett.

Kérem legyen kegyes az ezen ünnep vonatkozó nyomtatványok (meghivók, beszéd lapközlemények stb.) egy-egy példányát Széchenyi-muzeum számára megküldeni.

Kiváló tisztelettel

Szily Kálmán, u. f.

Természetesen, hogy a társulat a leg nagyobb örömmel tesz eleget az akadémia ebbeli kivánságának.

— **Berde Mózes végrendelete** érvénye iránt folyó perben a kir. tábla által elrendelt, kiegészitések foganatositása és ki napi tanácskozás után ma hirdette ki ügyben második itéletét a kir. törvényszék A törvényszék fenntartotta korábbi itéletét melylyel Berde Mózes emlékez tes végrendeletét érvényesnek mondotta ki.

— **Bolgárok Kolozsvárt.** Hol nap reggel 6 óra 45 perczkor érkeznek meg a bolgár tanárok és tanitójelöltek Kolozs várra. Az a czéljuk, hogy tanulmányozzák kulturalis, valamint ipari és kereskedelmi in tézményeinket. Brassóba csütörtök este ér keztek, ma Segesvárt vannak, hol a város fogadta és vendégelte meg őket. A kolozs vári tartózkodás ideje alatt az Erdélyrészi

---

reád! Nem akart velem reggelizni, te rád várakozott.

— Milyen fehér maga! Ugy e Hugó, hogy Molly nagyon fehér?

Molly idegesen nevetett és az asztalhoz ment.

— Én mindig fehér vagyok, pirosra pirult, a mint beszélt, de nagyon éhes vagyok és reggelit kérek.

Burkus, a nagy kutya, kényelmesen sétált a szobában. Tudta, hogy gazdájának a jelentésében akár mit csinálhat, a nélkül, hogy rugásokat és ütlegeket kapjon. — Molly ment és okos szemeivel valamit kért tőle.

— Burkus hamar megszeretett tégedet, — mondá a gazdája, aki az üvegajtó küszöbén ülve pipázott, és a reggeliző leányokat nézte.

Éva mérgelődött és az arczán levő pirosság még sötétebb lett.

— Molly kinem állhatja a lovakat, — jegyzé meg, sietett, hogy Mollyt kedvezőtlenül tüntesse fel Hugó előit — azt mondta nekem, hogy fél tőlük. Amint tegnap haza fele hajtottam —

— Azt hallom ismét baj történt Éva, azt tanácslom, hogy máskor jobban ügyelj.

— Én eléggé ügyelek — viszonzá Éva,

Hugó mosolygott, és az a mosoly haragra ingerelte a leányt.

— Én ügyelek! — mondá, az öklével az asztalra ütve. Hallja? — én azt mondom, hogy eléggé ügyelek!

— Hallom hát, — viszonzá a másik, pipájából a hamut a lépcsőre verve — hallom, hogy azt mondá, de csak mondod.

Molly látta, mint dagadtak ki az erek az Éva nyakán, szemei vérmesek lettek, ajkait összeszoritotta. Mielőtt tisztában lett volna vele, hogy mi történt, egy csésze röpült a szobán keresztül a Hugó fejéhez, és azt a kezét érte, melyet arczának a védelmére feltartott, és darabokra törve esett a lábaihoz.

— Áva, milyen ördög vagy! — mondá Hugó káromkodva, amint feláll.

Éva lihegő kebellel, haragos tekintettel állott vele szembe. A csésze megvágta a Hugó kezét, az ujjairól a vér a kopott poros szőnyegre csepegett. — Éva, éles kiáltással vetette magát a lábaihoz, megragadta a sérült kezet, az orczájához és a szájához szoritotta.

— Milyen nagy bolond vagy! folytatá Hugó durván, és elkapta a kezét, véres foltot hagyva a leány arczán. Hoz valamit, a mivel bekössük.

De Éva a lábainál maradt, utánna csuszott, magát baromnak, gonosz léleknek nevezte, és kérte, könyörgött, hogy bocsásson meg neki.

— Ne csinálj ilyen idiotát magadból, jegyzé meg Hugó nyersen.

Hugó tovább ment, és a bal kezével próbálta vérző ujjait a — zsebkendőjével bekötni.

Molly rögtön felajánlotta a szolgálatát. A vágás mély volt, és a vérzés erős. Egy cselédet hivtak be, hogy tiszta meleg vizet hozzon, melyben a sérült kezet meg lehessen mosni. — Eva a padozaton feküdt, nyögött, jajgatott és zokogott, a cseléd ki s be jövetelére nem ügyelve.

Molly hátat forditott a padozaton fekvő alaknak, a kuzinja ujjait áztatta, hogy a vérzést elállitsa. Szép formáju barna kéz volt, melyet érintett, egy kissé durva volt és napsütötte a külső sportoktól, de a hosszukás körmök gondosan voltak ápolva, és tisztán tartva. Volt ideje ezt észre venni, a mint szemeit egyenesen a mosdótálra függesztette mert nem akart a kuzinjára felnézni, sem arra felé forditani a tekintetét, hol Éva feküdt.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Kárpát-Egyesület gondoskodik, hogy megmutassa a vendégeknek a város intézeteit. A város délben bankettet rendez tiszteletükre a New-York szállódában, hol szállva is lesznek. Egy teriték 2 frt 30 kr. Jegyeket az E. K. E. titkári hivatalában lehet váltani. A rendezőség felkéri különösen a tanférfiakat, hogy az ebéden minél számosabban vegyenek részt. A kirándulók hétfőn Gyulafehérvárra mennek, onnan Dévára és Vajda-Hunyadra, aztán Piskire, Aradra és Resiczabányára. Mindenhol vendégszeretően fogadják a bolgárokat.

— **Fáklyásmenet**. A kolozsvári dohánygyári igazgató névnapja alkalmából tiszteletére fáklyásmenetet rendez a kolozsvári dohánygyár munkás személyzete. — Az igazgató egy évi működése alatt sokat tett a munkások érdekében. Befolyt arra, hogy a munkások adója, melynek tulcsigázott volta miatt a mult évben sztrájk ütött ki, igazságos mértékre leszállittassék.

Népkonyhát rendeztetett be, mi által elérték azt, hogy rendkivül mérsékelt árért tápláló ételt kapnak a munkások. Tüzelőfát olcsó árban vesz a szegény munkásnépnek az igazgató, hogy ne kelljen 10 kronkint kicsiben drágán venniök a fát. Ennek az árát apró részletekben vonja le a bérükből. Gyermek menhelyet tervez a munkásnép apróságai számára, Szóval igazi atyja a népnek, a mely most háláját külsőleg is kifejezésre kivánja juttatni. A fáklyásmenet alkonyat után tartatik meg s azon a vasuti főmühely zenekara fog muzsikálni.

— **Prielle Kornellia a Mátyás szobor javára**. Prielle Kornélia a kiváló művésznő a Mátyás szobor javára is fel fog lépni. A szobor javára rendezendő előadás kedden lesz. A művésznő „A hol unatkoznak“ czimü szindarabban fog a szobor javára fellépni.

— **Vivás.** Amateur vivókkal s a vivás sportját tanulni óhajtók előtt vivási gyakorlatokat tart, a kolozsvári tornavivoda nagytermében Giroldini Frigyes olasz vivómester. Ez a gyakorlat nyilvános. — Ezen megjelenhetik minden érdeklődő. Giroldini bemutatja itt az olasz vivás rendszerét. A gyakorlat vasárnap d. e. 11 órakor kezdődik s tart d. u. ½2 óráig. Dijtalanul megtekinthetik azt a sport kedvelői. Ugyanakkor a vivási tanfolyamra be is lehet iratkozni.

— **Társas estély.** Hosszasan voltak együtt tegnap este Kolozsvárt a Történelmi Lapok s az Ereklye Muzeum hiveiből azok, a kik a nagy idők emlékeinek szivesen szentelnek havonta pár órát. A Csermák Fezenczy főtéri vendéglőjében gyültek össze. A jelenvoltaknak bemutatták a Bem-Petőfi körtörténetét ismertették az egyik müvész, Styka előadása után. Az Unió ünnepre, az Unió képére és az ereklye kiállitásra, a társadalmi akczió részleteit megbeszélték. Jövő ünnepi estélyén a társaság 3 kiváló tagját emlékvéllel tüntetik ki. Woronyevszkyre, Teleki Sándorra érdekes egykoru feltalált emlékiratokat mutattak be. Az 50 éves jubileum alaptőkéjét is ujabb adományokkal növelték. Ez adomány összegeket Sárdi Lőrincz kezeli. A társaság vidám hangulatban 11 óráig volt együtt.

— **Házvásár**. D. Deák József polgártársunk főtéri házát, a Schütz-féle házat megvásárolta ifj. Reményik Lajos kereskedő, a Reményik Lajos és fia czég tagja, a függetlenségi párt derék hive. Az uj házban az uj tulajdonos, nagyszabásu a főtérnek külsőleg is diszére váló vasraktárt fog berendezni.

— **Dr. Ferenczi Zoltán** egyetemi könyvtár igagatót a Petőfi Társaság tagjává választotta. Ferenczi a Petőfi Társaság holnapi ülésén tartja székfoglaló beszédet. Felolvasának tárgya: Petőfi költeményei és a valóság.

— **Tudomásul.** A végrendelet értelmében van szerencsém értesitni az érdekelteket, hogy a Sz.-Udvarhelyi ev. ref. kollegium vezetése alatt levő Gidófalvi Gábor-féle alapitvány, melynek egyik rendeltetése tanuló ifjak segélyezése, az 1897-ik évben tőkésités utján 1,019 frt 87 krral gyarapodván, a lezárt számadás szerint 1897. deczember 31-én cselekvő állása: — 21,270 frt 39 kr. Sz.-Udvarhelytt, 1898. április 14-én, Gönczi Lajos igazgató.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Wagner Ferencz volt Kolozsvári kir. törvényszéki díjnokot a tordai kir. törvényszékhez kinevezte irnoknak.

— **Pataki Leó dr**. a kolozsvári mentő egylet volt igazgatója mint részvéttel értesülünk sulyos beteg. Régi idegbaja, mely miatt egy idő óta látását is elveszitette, annyira erőt vett rajta, hogy gyógykezelés végett tegnap a Lipót mezőre szállitották. Részvéttel közöljük ezt a hirt a kolozsvári társadalmi élet egy önzetlen és munkás férfia állapotáról.

— **Kinevezés.** A kolozsvári itélőtábla elnöke Tar Gábor végzett joghallgatót a kolozsvári itélőtábla kerületébe segélydijas joggyakornokká nevezte ki.

— **Hymen.** Pataki Béla, fiatal iparos, az ifjabb iparos generátió egyik legderekabb tagja, a napokban tartotta eljegyzését Szénássi István polgártársunk kedves leányával: Erzsikével.

— **Közgyülési meghivó.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet — ez évi rendes közgyülését Kolozsvárt, 1898. évi május hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor fogja saját helyiségében (Belközép-utcza 11. sz., I. emelet) megtartani, melyre az egylet t. tagjai tisztelettel meghivatnak. Tárgysorozat: I. Elnöki megnyitó. 2. Titkárt jelentés az egylet 1897 ik évi működéséről. 3. Pénztári jelentés az egylet 1897-ik évi zárszámadásáról; ezzel kapcsolatban: 4. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Az 1898-ik évi költségvetés megállapitása. 6. Az egylet ügyrendjének-, szolgálati és fegyelmi szabályzatainak megerősitése és intézkedés a nyugdij-alapra vonatkozólag. 7. Egy igazgató választmányi tag és 5 szárszámadásvizsgáló — bizottsági tag választása a hátralévő időre. 8. A mult évi rendes közgyülés óta az egylet kebelébe belépett tagok bejelentése. 9. A választmány utján beadott önálló inditványok. — Kelt az erdélyi gazdasági egylet igazgató-választmányának Kolozsvárt, 1898. évi márczius hó 29-én tartott üléséből. Szabó József egyleti elnök.

— **Eljegyzés**. Horváth Árpád főispáni titkár, belügyminiszteri fogalmazó eljegyezte borosjenői Dr. Boros Gábor gymn. igazgató és neje nagyajtai — Bálinth Emma leányát Gábriellát, Deésen.

— **Hitehagyott oláhok**. Marosvásárhelyről jelentik, hogy Maros-Szent-György község görög-katolikus oláh lakosága tegnap áttért a római katolikus vallásra. A hitehagyottak száma megközeliti a három százat s áttérésüknek oka az, hogy oláh papjukkal egyátalán nincsenek megelégedve, mert az egy házi adó és szolgálmonyok czimén oly követeléseket támaszt, miket a lakosság sem megfizetni, sem teljesiteni nem köteles s azt — egyesek nem is képesek most e vidéken uralkodó általános szegénység miatt előteremteni. Az áttérteket Máriaffy tekintélyes földbirtokos neje, kisebb nagyobb segélyben részesiti.

— **Agyonlött szerető**. Véres szerelmi tragédia játszódott le Lugoson — mint levelezőnk jelenti a napokban. Reitter Rudolf vármegyei aljegyzőnél állott szolgálatban a szépségéről és kalandjairól városszerte hires Farkas Zsuzsi szakácsnő. A kalandos asszony ott hagyta a férjét, fölcsapott szakácsnőnek s állandóan három négy szeretőt tartott, kiknek különböző napokban adott légyotot. A kiválasztottak közé tartozott Sticker Mihály lugosi illetőségü asztalos segéd is. Ez a szeretőféltékeny lett, s a szép Zsuzsit egy éj után reggel öt óra tájban, a mikor a Zsuzsi még aludt, a magával hozott — forgópisztolylyal agyonlötte. — Négyszer sütötte a gyilkos az asszonyra a fegyvert, halálos azonban csak az utolsó lövés volt, mert annak a gólyoja átfurta azt a szivet, a melybeu hütelen szerelem termett. A gyilkos maga jelentkezett a rendőrségnél s most vizsgálati fogságban van; a szép Zsuzsit a kórházból eltemették.

— **Rozsdafoltot** könnyen kap az asztalnemü az által, hogy az alatta lévő tárczáról lepattogzott a lakk. Erre figyelemmel kell lenni és az ilyen hibás tárczákat azonnal be kell fekete spirituszlakkal kenni és csak azután használni ujra, mikor a lakk meg száradt.

— **Nagy nyeremények.** Amint értesülünk Török A. és Tsa budapesti főelárusitók (Váczi-körut 4|A) az első magyar kir. osztálysorsjátéknál nagy nyerési eredményeket mutatnak fel. Már az első öt huzásnál (tehát a 6-ik főhuzás nélkül) 100.000, 30.000,5000 és még sok egyéb nagyobb nyeremény eset ezen czégnél vásárolt sorsjegyekre és a többnyire szegénysorsu nyerőknek ki is lettek fizetve. Ennélfogva mindenkinek joggal ajánlhatjuk, hogy szerencséjét Török A. és Tsa czégnél kisérelje meg. Tanácsos a megrendelésekkel sietni, miután az előző sorsjátéknál gyakran előfordult, hogy a kik a sorsjegy rendelésével elkéstek, az I. osztályhoz már nem kaptak sorsjegyet. A Török A. és Társa czég lapunkban foglalt hirdetésére különösen felhivjuk olvasóink szives figyelmét.

MŰVÉSZET.

„Demimonde.“ A kik tudták, hogy a mi szinészeink a „Demimonde“ tegnapi előadására csak három nappal előbb kapták meg a szerepeket, bizony hátborzongással mentek a szinházba. Istenem, micsoda előadás lesz! — igy sóhajtottak fel. És csodálatos: a hátborzongás elmaradt. Ennek két okozója van: Dumas és Náday. A Dumas pattogó élczei, szellemes dialogjai még egy gyönge előadásban sem vesznek el; hozzá még Náday a maga játékával egyszakármilyen aluszékony, készületlen környezetet föl tud villanyozni. Igy történt, hogy a tegnapi előadás nem is volt olyan rossz, mint a milyennek lennie kellett volna. Náday igazi elemében volt, ő leghivatottabb interpretátora Dumasnak: ebben utolérhetetlen. Volt is taps, ugyancsak sürün hangzott fel minden hatásosabb jelenetnél, nyilt szinen és felvonások után. Ardai Ida tegnap ujabb bizonyságot tett arról, hogy öntudatos, intelligens müvésznő. — A többiek tehetségükhez mérten mindnyájan igyekeztek játszani. Náday ma bucsuzik a közönségtől az „Agglegények“-ben.

*

Prielle Cornélia két estén át játszani fog szinházunkban. — A müvésznő felléptei Budapesten is mindenkor eseményszámba mennek; nálunk ünnepi előadás lesz az ő két fellépése. Holnap „A nagymamá“-ban a czimszerepet játsza, melyet a szerző Csiky Gergely, egyenesen az ő számára irt. — A nagymama holnapi előadása kivételesen esti ½8 órakor kezdődik.

„A hol unatkoznak“. Pailleron vigjátékában Réville herczegnő szerepében bucsuzik tőlünk Prielle Cornélia. Ez az előadás páratlan bérletszünetben lesz.

„A nagymama“ holnapi bérletszünetes előadására a t. páros bérlők jegyeit délelőtt 11 óráig megtartják, azontul az összes jegyek eladatnak.

*

A gyimesi vadvirág, Géczy szép szinmüvét adják holnap délután. Ez előadáson jelen lesznek a tanulmányuton levő bolgár diákok tanáraik vezetésével. Az igazgatóság azért tüzte ki az előadásra éppen ezt a nagysikerü népszinművet, hogy az idegen ifjak megismerjék a mi népszinműirodalmunkat. A bolgár diákok Kolozsvár közönségének vendégei, a szinházban pedig az igazgató vendégei, ki hat közép páholyt és 35 ülőhelyet bocsátott rendelkezésükre. A derék ifjak Kolozsvár vendégszeretetét azzal óhajtják viszonozni, hogy felvonás közökben néhány nemzeti dalt énekelnek a szinpadon.

*

Müsor:

Hétfő: Madarász.
Kedd: A hol unatkoznak.
Szerda: Troubadour.

*

Palóczyné, Fábiának Berta asszony első felléptéről Budapestről irják:

Szépen telt ház előtt került Verő György operettje, a „Szultán“ előadásra a Népszinházban. A közönség két részből állott: olyanokból, a kiket a zimankós szeptemberi idő kergetett a szinházba és olyanokból, a kiket az est érdekessége, Palóczy Berta asszony vendégjátéka vonzott a kerepesi-uti muzsahajlékba. Palóczy asszony a „Szultán“ czimszerepét játszotta s kis lámpalázzal küzdöt eleinte. De mikor elkövetkezett az operett fénypontja: Szeretlek Roxelanom . . . a vendég lámpaláza elmult, a közönség hangulata pedig valami delejes villamáram hatása révén percz alatt barátságosan fölengedett. A dal nyomán szivből fakadó, őszinte tapsvihar, három kihivás és három koszoru. Az eredmény pedig az, hogy a mai estével Palóczy asszony is, barátai is, de a közönség is teljesen meg lehet elégedve. Nem tudjuk, hogy a mai vendégszereplés szerződtetés czéljából történt-e; ha igen, mi csak gratulálni tudnánk a Népszinháznak, ha a ma este vendégszereplő müvésznőt megnyerné rendes tagul.

*

Ábrányiné-Wein Margit a Népszinházban. A Népszinház igazgatósága, mint a legmegbizhatóbb forrásból értesülünk, a legkomolyabb szerződési tárgyalásokat folytatja a Magyar Kir. Opera kitünő énekesnőjével és szubbrettjével, Ábrányiné-Wein Margittal, a melynek az a czélja, hogy a kitünő müvésznőt megnyerje a Népszinház számára. A tárgyalások minden valószinüség szerint eredményre is fognak vezetni s ebben az esetben Ábrányiné már az ősztől fogva tagja lesz a Népszinháznak.

Dr. Zamenhof levele.

Dr. L. Zamenhof az „Esperanto“ világ-nyelv alkotója, Oroszországból következő levelet intézte Barabás Ábelhez, lapunk munkatársához, az „Esperanto világnyelv“ czimü munka szerzőjéhez.

Al sinjoro
ÁBEL BARABÁS j'urnalisto
KOLOZSVÁR
Redakcio de „ELLENZÉK“

Varsovio, Marto 25.

Kara sinjoro!

Mi ricevis Vian leteron kaj ankau la 2 ekzemlarojn de Via hungara lernolibro de Esperanto, por kiuj mi kore Vin dankas. Vian leteron mi legis kun granda plezuro kaj Vian bonegan libron mi salutis kun g'ojo, kiel la komencan de nia afero en Via lando. Estas al mi tre abrable vidi, ke nia afero trovis en Via estimata persono tiel varman kaj energian laboranton; mi esperas, ke la bela Hungarujo baldau okupos unu el la plej honoraj lokoj en la historio de nia afero kaj g'i baldau povos servi kiel belega kaj imitanda ekzemplo por aliaj landoj. Al Viaj laboroj mi deziras la plej bonajn sukcesojn.

La arang'o de Via libro estas bonega; la libro enhavas c'ion, kio estas necesa por la fundamenta ellerno de nia lingvo.

Mi petas vin kore, volu skribadi de tempo al tempo al mi (kaj ankau al la redakcioj de niaj gazetoj **„Lingvo Internacia“**, **„L'Esperantiste“**) pri la irado de nia afero en Via lando. Volu peni, ke la „Adresaro de Esperantistoj“ baldau enhavu multajn nomojn el via lando.

Kun plej kora saluto

L. Zamenhof.

(Magyarul: „Kedves uram! Levelét és magyar nyelvü Esperanto nyelvtanának 2 példányát megkaptam és szivből köszönetet mondok értök. Nagy örömmel olvastam levelét és kitünő könyvét örömmel üdvözlöm, — mint ügyünk felkarolásának kezdeményezését az ön hazájában. Nagy örömöt szerez nekem látnom, hogy ügyünk az ön nagyrabecsült személyében olyan lelkes és fáradhatlan munkásra talált; remélem, hogy szép Magyarország nemsokára a legtiszteletreméltóbb helyet foglalja el ügyünk történetében és nemsokára igen szép és utánzandó például fog szolgálni más országoknak. Munkálkodásának a legszebb sikert kivánom. Könyvének beosztása kitünő, és magában foglal mindent, a mi a nyelv tökéletes elsajátitására szükséges. Kérem önt, sziveskedjék időről-időre irni nekem (valamint a „Lingvo Internacia“ és „L'Esperantiste“ czimü lapjaink szerkesztőségeinek is) nyelvünknek az ön hazájában való terjedéséről. És kérem, munkáljon azon, hogy az „Esperantisták névjegyzéke“ minél több nevet tartalmazzon. A legszivélyesebb üdvözlettel, L. Zamenhof.“)

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

A radikális demokrata párt szervezkedése.

Budapest, ápril. 16.

A radikális demokrata párt vezetőség Budapesten proklamált országos szervezése megkezdődött. Sopronban, — hol a pártnak hetenként kétszer megjelenő lapja van, s a törvényhatóságban ez idő szerint hét mandátummal rendelkezik, vasárnap tartja alakuló gyülését.

Részt fog venni az alakuló gyülésen dr. Vázsonyi Vilmos vezetése alatt a központi küldöttség, valamint megfognak jelenni a radikális párt küldöttei Sopron és Moson megyék több községéből is.

Zárszámadási bizottságból.

Budapest, április. 16.

A képviselőház zárszámadási bizottsága Fest Lajos elnöklete alatt tegnap ülést tartott, melyen az állami számvevőszék részéről Rakovszky István elnök, a pénzügyminisztérium részéről Gränzenstein Béla államtitkár volt jelen. A bizottság tárgyalás alá vevén a törvényhozás által engedélyezett hitellel szemben a mult év utolsó negyedében előfordult tulkiadásokról, előirányzat nélküli kiadásokról és hitelátruházásokról szóló á lami számvevőszéki jelentést, a melyet Benke Gyula előadó ismertetett, elhatározta, hogy a jelentésnek tudomásul vevését s hasonló czélból a főrendiházzal való közlését hozza a háznak javaslatba.

Vizáradás.

B.-Gyarmath, ápril 15.

A tartós esőzések folytán az Ipoly kiöntött és elárasztotta a folyó mentén elterülő réteket.

Megczáfolt hir.

A „Budapesti Tudósító“ fel van hatalmazva, hogy a lapok azon kombinácziját, mintha Vécsey báró, József főherczeg volt főudvarmestere a magyar királyi Operaház intendánsának volna kiszemelve, teljesen alaptalannak jelentse ki.

Szocziálisták és az egyház.

N.-Várad, ápr. 15.

A bihari ev. ref. egyházmegye tegnap tartotta közgyülését Ritook Zsigmond főgondnok és Szabó Károly esperes elnöklete alatt. Az esperes jelentése szerint a vallás erkölcsi élet kielégitő, azonban a szocziálisták izgatásai az egyházmegye ref. községeiben is egyenetlenséget okoztak, különösen Csökmő községben, melynek lakossága majdnem tiszta református, rövid idő alatt 111 család 148 taggal lépett ki az egyház kötelékéből és felekezetnélküliek lettek. Az esperességben nagy a tanitóhiány, nyolcz felekezeti iskola megszünt. Az esperességi gyülésen behatóan tárgyalták a kérdést és Ritook elnök indokolt felszólalása után elhatározták, hogy a csökmöi egyházközség által megállapitott tetemesen leszállitott adókulcsot elfogadják, iskolájukat községivé változtatják és az ottani hivek vallási érzületének ujraébredésében biznak. A számadások elfogadása után számos belügyet intéztek el.

A kubai ügy.

Madrid, ápr. 15.

A Havannából érkezett iratok azt bizonyitják, hogy a fölkelés vége felé jár. A fölkelők hajlandók tárgyalásra lépni a béke iránt. Sok fölkelő megbódolt.

Barczellona, ápril 15.

Tegnap itt hazafias tüntetés volt. Mintegy 3000 ember az Egyesült-Államok konzulátusának háza elé vonult. A tüntetők fütyöltek és azt kiabálták: „Éljen Spanyolország!“ A konzul egy ablak mögül nézte a tüntetést. A tüntetők rendzavarás nélkül oszlottak szét.

Az angol királynő Miklós fejedelemnek.

Cetinje, ápril 15.

Az angol királynő Miklós fejedelemnek a gyémántokkal ékesitett Viktória-rend nagy szalagját és Daniló trónörökösnek ugyane rend nagy tiszti-keresztjét adományozta.

A pestis.

Bombay, ápril, 15.

A mult héten itt 562 ember halt meg pestisben. Az összes halálozások száma 1303, vagyis 81.5 ‰.

Románia adóssága.

Bukarest, ápril, 15.

A kormány által közé tett jelentés szerint Románia államadóssága 1223 millió frankra rug. Az államvasutak hálózata 2879 kilóméterre terjed, melyben a folyó évben még 185 kilóméter fog a forgalomnak átadatni. A kimutatás szerint az adó — jóllehet az utóbbi 10 év alatt emelés nem történt, — majdnem kétszeres eredményt adott. A földadó 62%, a vámok 98%, a bélyeg és illetékek 83% emelkedést mutatnak.

Megczáfolt válsághirek,

Szófia, április, 15.

A válsághirek ellenében, amelyek az ellenzék sajtó utján a párisi „Temps“-ba is eljutottak, illetékes helyről kijelentik, hogy a Sztojlov miniszterium lemondásáról szóló hirek egytől-egyig légből kapottak. A fejedelem és Sztojlov, valamint a többi miniszterek között minden kérdésre nézve teljes egyetértés van. Sztojlov miniszterelnök betegségéből teljesen felépült és az ügyek vezetését ismét átvette.

Országgyülés.

Budapest, április 16.

A képviselőház mai ülésén folytatták a kongruáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Első felszólaló Kiss Albert volt, ki pártja nevében fejtette ki álláspontját.

Tisza Kálmán polemizált Kissel, Apponyival és Zichy Jánossal. Erősen védi a **qualifikatió** nélküli nemzetiségi lelkészek segélyezését.

Az államnak humanusnak kell lennie mindenkivel szemben.

Ezután Sághy Gyula mondott hosszabb beszédet.

2 órakor Thaly Kálmán interpellált a Munkácson elhelyezendő millenáris emlék dolgában.

Szocziálisták kiutasitása.

Budapest, ápril, 16.

A rendőrség ma **18** szocziálistát **örökre** kiutasitott a fővárosból.

Köztük van Goldner orvos, Gombossy ügyvéd, Szabados joghallgató.

A szocziálisták elkeseredve lázitani akarnak a vidéken.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLOS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Alapittatott 1841. évben.

A Pesti magyar kereskedeimi bank váltó-üzlete

Alaptőke: 15 millió forint	BUDAPEST V. Dorottya u. 1.	Tartalék alap: 11 millió forint.

elad a II-ik sorsjáték I-ső osztályára érvényes

Magy. osztálysorsjegyet

1/16 frt, 1/2 3 frt, 1/4 frt 1.50, 1/8 75 kr.

a pénz beküldése, vagy utánvétel mellett.

Minden vásárló megkapja a **hivatalos** tervezetet

Az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyek a bank bélyegzőjével vannak ellátva.

A megrendelések postafordultával kéretnek, mert a készlet máris fogytán van.

Köztudomásu, hogy az első sorsjátéknál a a legtöbb fő- és melléknyeremények az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett.

3—5

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz.: 2221—898. 292. 1—2.

Árverési hirdetmény.

A tordai kincstári faraktár területén az alábbi csoportok szerint, vagy együttesen a következő épületek fognak a hozzátartozó területtel f. évi május hó 1-től 1905. év október hó végéig terjedő (7) hét és félévi időtartamra a kolozsvári m. kir. erdő-igazgatóság hivatali helyiségében **folyó évi április hó 23-án délelőtt 11 órakor** tartandó nyilvános árverés utján bérbe fog adatni.

1. Csoport: A volt fűrészmesteri lak, a hozzátartozó 5 melléképülettel és — mintegy — egy kat. hold területtel évi — — — — — 300 frt. haszonbér mellett.
2. Csoport: A volt asztalos műhely és gépmesteri lak a hozzátartozó mellék-épületekkel és — mintegy — egy kat. hold területtel évi — — 200 frt.
3. Csoport: A nagy rakodó-szin, a vasuti állomásra vezető iparvágány és egy irodahelyiség használatával, ugyszintén — mintegy — 1000 négyzetöl raktár területtel évi — — — 200 frt. haszonbér mellett.

Bánatpénz a bérösszeg évnegyedi részlete.

A részletes feltételek az alulirt m. kir. erdőigazgatóságnál valamint a tordai m. kir. faraktár gondnokságnál megtekinthetők, — megjegyezvén, hogy csak az ezeknek megfelelő ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Kolozsvárt, 1898. évi április hó 16-án.

M. kir. erdőigazgatóság.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister.

Sz. 81591—1897 345—898. I. 898. é. hiv.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az Alsó-Fehérvármegye területén átvonuló gyulafehérvár—topánfalvi állami közut 22.91—25.³ km. szakaszának kiépitési munkáinak biztositása iránt **folyó évi április hó 25-ik napjának déli 12 órakor** a kereskedelemügyi miniszterium I|B szakosztályának helyiségében (Albrecht-ut 1. sz.) valamint a nagyenyedi állam-épitészeti hivatalnál zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A 32664 frt 78 kr. vagyis harminczkétezerhatszázhatvannégy forint 78 kr. összeg erejéig engedélyezett költség után számitandó és az általános feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénz letételét igazoló adóhivatali (állam-pénztári) nyugtával felszerelt zárt irásbeli ajánlatok a kitüzött időpontig a nevezett államépitészeti hivatalnál, vagy a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali főigazgatóságánál nyujtandók be. — A későbben érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A szóban levő munkára vonatkozó müvelet, általános és részletes feltételek, a nevezett államépitészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Budapesten, 1898 évi április hó 4-én.

286. 3—3. **Kereskedelemügyi m. kir. minister.**

Sz. 1088—898. 262. (3—3.)
árvsz.

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város árvaszéke által közhirré tétetik, hogy Kolozsvárt elhalt Piger József hagyatékához tartozó, a kolozsvári 5559. sz. tjkben A -|- 1. rsz. 4585. 4586. 4587. 4588. 4589. hrsz. a. foglalt Kolozsvárt Rákóczy-hegyben (Borjumál) lévő 1 hold 1470 □ öl kiterjedésü szőlő és gyümölcsös 1000 forint kikiáltási ár mellett, nyilvános önkéntes árverésen elfog adatni s annak árvaszék hivatali helyiségében leendő foganatositására **1898. évi április hó 20. napjának d. e. 9 órája** tüzetik ki.

Az árverési feltételek árvaszéknél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár szab. kir. város árvaszékének 1898 évi mártius hó 12. napján tartott üléséből.

Losonczy,
árvaszéki elnök.

Sz.: 345—898. 291. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött birósági végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy a Kolozsvár városi királyi jbiróság 1898. évi 323. számu végzésével Keleszár Sándor ügyvéd által képviselt Gombos József felperes részére Mille Károlyné és Lujza alperes ellen 41 frt 28 kr. követelés és járul. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperestől f. évi Január hó 20. napján lefoglalt 365 frt 70 krra becsült ingóságokra, a Kolozsvár városi kir. járásbiróság 1796—898. sz végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, Belmagyar-utcza 21. sz. házban leendő megtartására határidőül **1898. évi április hó 22. napján d. e. 10 órája** tüzetik ki, miker a biróilag lefoglalt butorok, s egyébb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégittetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldöttnek vagy irásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a biróság tábláján kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Kolozsvárt, 1898. évi április hó 8. napján.

Lichtenstein József,
kir. bir. vgrhjtó.

A kolozsvári közuti vasut részv. társ. mint a

Magyar általános hitelbank szén-osztályának

erdélyrészi vezérképviselősége

elfogad megrendeléseket ugy fuvarokban — 100 klgrtól kezdve — valamint kocsirakományokban szállitandó **Lupényi (urikány zsilivölgyi) legkitünőbb minőségü darabos-, salon-, koczka-, dió-, rostált és pormentes akna-, por- és kovácsoló-kőszénre,**

továbbá:

Felső-sziléziai legkitünőbb minőségü koczka- és dió- pirszénre. (koaksz.)

Állandó nagy raktár: **A közuti vasut forgalmi telepén.**

Bármily minőségü kőszén, — illetve pirszén anyagbani megrendelés — akár **fuvarokhan,** akár pedig **kocsi-rakományokban** kivántatnék a szállitása, azonnal és a legpontosabban foganatositttatik.

A befuvarozás kizárólag a közuti vasut saját szénszállitó szekerein eszközöltetik.

Erdélyi állomásokról beérkező megrendelések a legrövidebb idő alatt. — **közvetlen a lupényi kőszénbányák által** — teljesittetnek.

A közuti vasut anyagraktára elfogad továbbá megrendeléseket **4 köbméterenként és kocsirakományonként** saját raktárából azonnal hazafuvarozandó **I. rendü bükk tüzifára.**

Iroda: **Belmagyar-utcza 6. sz.** Távbeszélő állomás: **97.**

Raktár: **a közuti-vasut forgalmi telepén közraktárak mellett.**

Távbeszélő állomás: **155.**

Megrendelések elfogadtatnak: **Reményik L. és fiai** főtér, **Kiss Ernő** főtér, **Kónya Sándor** főtér, **Szelo Márton** főtér, **Boskovics József** belközép-utczai, **Papp Ernő** belhid-utczai, **Weinberger és Thaler** belmagyar-utczai üzletében Kolozsvárt. 967. 29—0.

PRIMA minőségü

zab, vetni való

a gazdaközönség részére

jutányos áron kapható

az Erdélyi Gazdasági-Egyletnél

289. 2—6.

Eladó birtok!

Szilágymegyében, Szilágy-Ardó községben

127 hold belső és külső birtok

előnyös feltételek mellett eladó!!

Értekezhetni **az Udvarhelymegyei takarékpénztárnál Székely-Udvarhelyen.**

288. 2—2.

Az 1896. évi budapesti kiállitáson „jó munkáért" kitüntetve.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETFONAT ÉS SZITAÁRU GYÁRA.

Kolozsvárt, Torda-utcza 9. szám.

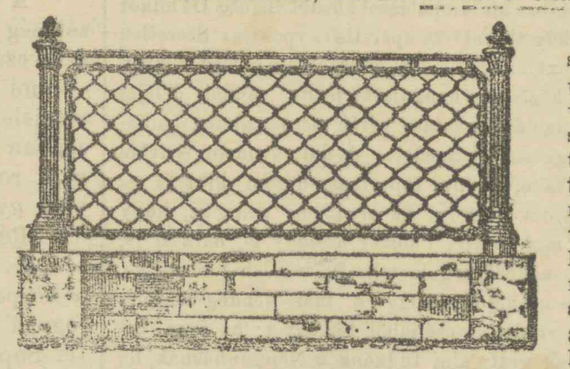

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, u. m.: kertek, erdők, vadas-kertek, szőllők, sirhelyek, stb. bekeritéséhez való **gépfonatait;** majorsági udvarok **fonattal való befonását;** pincze, padlás, ablak világossági magtár- és éléskamara ablakok **rostélyzatát, áthanyó rosták,** szén, koksz, kavics válogatásához; **szikra-fogók** gépekhez. Zöldre festett **légyszövet, szelelő-** és **lóher rosták.** Backer-féle **rosták** és egyébféle használatra **vas- rész- és czin-szövetek, kruppa-sodrony szegélyzetek,** különféle mintákban, fakeretbe foglalt **rosták-** és **sziták,** ruganyos **ágybetétek** [matráez], **sodrony-lábtörlők,** aczél **tüskés sodrony-huzal.**

Képes árjegyzékkel kivánatra ingyen és bérmentve szolgálok.

A nagyérdemü helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve kiváló tisztelettel **LÉBER GYULA.**

178. 16—20.

WITTMANN és RINDT

épület-, butor- és teke-asztalosok

Kolozsvárt, Széchenyi-tér. Babos palota.

Kivánjuk a nagyérdemü közönségnek becses tudomására hozni, hogy a legnagyobb igényeknek meufelelő gondosan készült saját gyártmányu **butoraink** készletben vannak.

Ajánljuk saját találmányu uj szerkezetü **ebédlő asztalainkat,** mely 24 személyre kihuzható anélkül, hogy külön betpvő vendéglapot igényelne a teljes asztallapok bennfoglaltatnak, az összecsukolt asztal a rendes ebédlő asztal nagyságát kéezi, szerkezete egyszerü, könnyü kezelésü és erős. Minta példányok raktárunkban mindig megtekinthetők. Ajánljuk továbbá uj szerkezetü [Teke] **billiárd** asztalainkat, a melyek a kolozsvári öreg iparosok főtéri egyletében bármikor megtekinthetni.

Vállalkozunk ócska billiárd asztalok javitása és behuzására.

Kész szolgálattal

Wittmann és Rindt
butorraktárosok, **Széchenyi-tér Babos palota,** a vashid mellett

268. 4—6.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

melyek hat huzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy **magy. kir. osztálysorsjáték** nemsokára ismét megkezdődik és

100.000 sorsjegyre ujból **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint **az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**

A **nyerési esélyek** tehát, amint már általánosan ismeretes, **óriásiak.**

Szives mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a teresszerü **eredeti árban** és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet **6.— frt**
„ fél „ „ „ „ **3.— „**
„ negyed „ „ „ „ **1.50 „**
„ nyolczad „ „ „ „ **—.75 „**

küldünk szét **utánvéttel,** vagy a **pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig dijtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes a huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett **főárudánknak** az I. magy. kir. osztálysorsjátékban, a mennyiben már **az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100,000, 30,000, 5000,** valamint számos **2000, 1000, 500** és **300 koronás nyereményt nyertek főárudánkban,** melyeket a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II-ik magy. kir. osztálysorsjáték 1-ső huzásához a megrendeléseket **mielőbb hozzánk juttatni.** Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangoztatott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy rövidd-l az első osztályu huzás előtt az első osztályu sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály huzása előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhettük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, azonban legkésőbb

április hó 21-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben igérhetjük ezek biztos eszközlését.

TÖRÖK A. és TSA

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitói,

Budapest, V., Váczi-körut 4|A.

290. 1—1.

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitjük a n. é. közönséget, hogy

üveg- és porczellán üzletünket

Relközép-utcza 15. sz. (Horovitz-házba)

helyeztük át; és ott a hatóságilag engedélyezett

Végeladást

még rövid ideig folytatni fogjuk.

A visszamaradt árukat pedig régi üzletünkben főtér 35 sz. a. **elárverezzük,** — melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghivjuk.

928. 62—0. **Frank-Kiss János fiai.**

Üzlet áthelyezés!

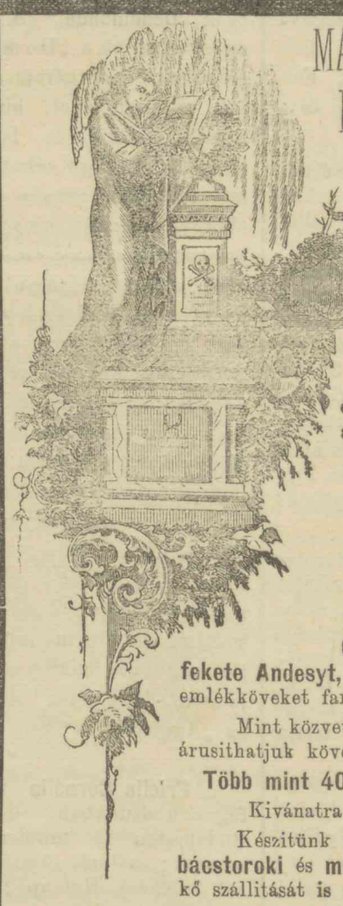

MÁRVÁNY, GRÁNIT, SYENIT ÉS ANDESIT SIRKŐ-GYÁR.

Tisztelettel van szerencsénk a nagyérdemü közönség, valamint a viszonteladókat árusitók becses figyelmébe ajánlani, hogy

Kültorda-utcza 12. számu

[temető sarok]

TELEPÜNKÖN

Svédországi mély fekete Gránitok, Csehországi sötét szürke Syenitek, fekete Andesyt, Tyroli és Carrarai márvány stb. sir-emlékköveket faragtatunk és csiszoltatunk.

Mint közvetlen előállitók tehát a legolcsóbb árban árusithatjuk köveinket.

Több mint 400 darab siremlék-kő van raktáron.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Készitünk minden kőfaragó szakbavágó munkákat, **bácstoroki** és **monostori** kőből (saját kőbányánk) durva kő szállitását is elvállaljuk.

Teljes tisztelettel

Nagy testvérek.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.